

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

דיג שי

שיחות קודש
מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שני אורסא הן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש לבריאה
ה' תהא שנת סגולות המשיח
שנת הק"ד לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחות ש"פ ויגש, ז' טבת ה'תשנ"ב

– תרגום מאידית –

ומלך אחד יהי' לכולם גוי' ודוד עבדי נשיא להם לעולם גוי' וידעו הגוים כי אני ה' גוי'.

אבל, נוסף לכך שההפטורה מבטאת רק את השייכות לגאולה, אך אין מכך לימוד והוראה לפועל בהעבודה של היהודי בעמדתו בהימים ורגעים שלפני הגאולה –

דרושה גם הסברה בשייכותה של ההפטורה עם הפרשה, דאדרבה: „ויגש אליו יהודה“ (שבפרשה) הוא לכאורה תוכן הפוך מ„ודוד עבדי נשיא להם לעולם“ (שבהפטורה), שהרי בהגשת יהודה ליוסף (ובפרשה בכלל) מודגש איך יוסף הוא בעל-הבית ומשנה למלך של ארץ מצרים, ויהודה זקוק אליו, הוא צריך לגשת אליו („ויגש אליו“) ולבקש שישחרר את בנימין – „ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך גוי' כי כמוך כפרעה“, „חשוב אתה בעיני כמלך“⁷ – מכיון שפרעה „נתון אותו על כל ארץ מצרים“, „ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו גוי'“,⁸ ובפרט שפרעה הי' „מושל בכיפה“⁹. משא"כ לעתיד לבוא (כפי שמדובר בהפטורה) יהי' (עץ) יהודה למעלה מכולם (גם מיוסף) – „מלך"י אחד יהי' לכולם גוי' ועבדי דוד (משבט יהודה) מלך עליהם גוי' ודוד עבדי נשיא להם לעולם!?”

א. דובר פעמים רבות, שכל העינים המסופרים בתורה (מלשון הוראה!) מכילים בתוכם הוראות נצחיות לכל יהודי ויהודי בכל זמן, בכל מקום ובכל מצב; הוראות כלליות וגם הוראות כאלו המתאימות למצבים המיוחדים והשונים של אותו זמן ומקום מסוים בו נמצא היהודי.

כך גם בנוגע לפרשת ויגש בתורה (עימה צריכים „לחיות“² בזמן זה), „ויגש אליו יהודה“, שממנה ישנה הוראה נצחית המבהירה ונותנת להבין את תוכן העבודה ואופן ההנהגה של היהודי (גם) בהתאם לזמן הנוכחי – ברגעים האחרונים של הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר כמה פעמים ובפרט לאחרונה).

ב. בהשקפה ראשונה, מודגשת השייכות של הפרשה („ויגש אליו יהודה“) עם הגאולה בהפטורת השבת (שהיא „מענינה של פרשה“³), בה מדובר אודות האיחוד של (מלכות) יהודה (ומלכות) יוסף לעתיד לבוא: „קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה גוי' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גוי' וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד גוי' כה אמר אדני"י ה' הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הלכו שם וקבצתי אותם מסביב גוי' ועשיתי אותם לגוי אחד גוי'”

(5) שם, כה.

(6) ריש פרשתנו.

(7) פרש"י עה"פ.

(8) מקץ מא, מג.

(9) שם, מד.

(10) ראה מכילתא בשלח יד, ה. זח"ב ו, א.

(11) יחזקאל שם, כב. כד-כה.

(1) ראה רד"ק לתהלים יט, ת. ספר השרשים שלו ערך ירה. גוי"א ר"פ בראשית (בשם הרד"ק).

וראה זח"ג נג, ב.

(2) „היום יום“ ב חשון. ספר השיחות תש"ב ע' 29.

(3) טושו"ע או"ח ר"ס רפד. שו"ע אדה"ז שם

וסרפ"ג. טווא"ח סתכ"ח. רמ"א שם ס"ח.

(4) יחזקאל לו, טו ואילך.

יוסף הי' אז (כבא-כה של פרעה) "השליט על הארץ"¹⁸, ש"בלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים", ובפרט שפרעה הי' אז "מושל בכיפה", ויוסף הי' "כמוך כפרעה" (כפי שיהודה עצמו אמר). למרות זאת רואים, שיהודה (שלא ידע שזהו יוסף אחיו) לא התפעל מכך, והתנהג עם כל רוחב-הלב, שאפילו בלי לבקש קודם רשות מיוסף ניגש הוא ליוסף¹⁹, (ובהגשה של) תוקף²⁰, ומדבר עמו "קשות" (שלכן הוא הבהיר "אל יחר אפך")²¹, אע"פ שהוא הכניס את עצמו עי"ז לסכנת נפשות, בידעו מה עלול יוסף לעשות לו בגלל "חוצפתו"²²!

נמצא, ש"ויגש אליו יהודה" מבטא דווקא את התוקף של יהודה!

עפ"י מובנת השייכות בין "ויגש אליו יהודה" להתוקף של בני-ישראל בארץ מצרים בסיום הפרשה - "וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד". וגם השייכות עם התוקף

ג. ויובן זה בהקדים ביאור השייכות של תחלת הפרשה עם סיומה - כמדובר כמ"פ, ש"פ הכלל¹², "נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן" ישנה שייכות מיוחדת בין התחלת וסוף הפרשה.

וגם בזה צריכים הסברה: בסיום הפרשה¹³ כתוב, "וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד", שזה מראה על התוקף של יעקב ובניו, שאפילו בהיותם בארץ מצרים - שתחת שליטת פרעה מלך מצרים - אומר פרעה, "טוב כל ארץ מצרים לכם הוא"¹⁴, וע"פ ציוויו מקבלים הם אחוזה, במייטב הארץ¹⁵, ובאופן ש"ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד". לעומת זאת, "ויגש אליו יהודה" בתחלת הפרשה, מדגיש, שיהודה ואחיו הינם במצב ירוד שהם זקוקים להתחנן ליוסף, היות שהוא הבעה"ב על כל ארץ מצרים ולפני ש"התודע יוסף אל אחיו"¹⁶ - ההיפך הגמור מהתוכן בסיום הפרשה!?

ד. ויש לומר הביאור בזה:

אע"פ שבהשקפה ראשונה נראה, שהגשת יהודה ליוסף מבטאת את התוקף של יוסף (כמנהיגה של ארץ מצרים) ואיך שיהודה זקוק אליו - הרי כשמתבוננים בזה, רואים שיהודה התנהג כאן בתוקף ורוחב-לב ("ברייטקייט") יוצאים מן הכלל¹⁷:

(18) מקץ מב, ו.

(19) ראה מדרש - הובא בתורה שלימה עה"פ אות ס: "יהודה עשה שלא כמנהגו של עולם. מנהגו של עולם ליטול רשות ואחר כך נכנסין, אבל זה נכנס שלא ברשות ולא נטל רשות אלא על הדיבור".

(20) "ויגש אליו יהודה . . . הגשה למלחמה" (ב"ר פרשתנו פצ"ג, ו. וראה שם, ז). ועד שיוסף "נודעו ונבהל, אמר אי לי שמא יהרגני" (שם), אף שהיו שם אנשי מצרים!

(21) ריש פרשתנו ובפרש"י.

(22) והחידוש בזה בולט עוד יותר בהשוואה להנהגתו הקודמת של יהודה (ואחיו) בפרשה שלפניו, ש"ויפלו לפניו ארצה" (מקץ מד, יד). ושינוי היחס נעשה בפשטות לאחר שיהודה שמע דברי יוסף שבנימין "יהי לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם" (ס"פ מקץ), ואז - "ויגש אליו יהודה גוי". וראה ב"ר שם: מיד (כששמע יהודה דברי יוסף הנ"ל) כעס יהודה ושגב בקול גדול כו', כיון שכעס יהודה נשרו שיניהם של כולם כו'.

(12) ספר יצירה פ"א מ"ז.

(13) מז, כו.

(14) פרשתנו מה, כ.

(15) שם מז, ו. יא.

(16) שם מה, א.

(17) ולהעיר שיהודה הי' מלך בשבטים (ראה ב"ר פפ"ד, יז. מדרש אגדה (באבער) פרשתנו מז, כח. פתיחתא דאסתר"י. פרש"י ויחי מט, ט). וראה ויחי מה, ח ואילך.

מכיון שהתוקף של יהודה הי' רק באותה שעה (לפני שנתגלה שזהו יוסף) - איזו שייכות יש לזה לתוקף של יהודה בהפטורה (וודוד עבדי נשיא להם לעולם).²⁵ ואדרבה: מכיון שיוסף הצדיק הוא הבעה"ב במצרים (כפי שנתגלה אח"כ), ה"ז לכאורה תוכן הפוך מההפטורה, בה מדובר אודות עליית יהודה לגבי יוסף, וש"וודוד עבדי נשיא להם לעולם"?

בסגנון אחר: לפי אמיתת הענינים שיוסף הצדיק הוא „השליט על הארץ” - מבטא יוסף עצמו את התוקף של בני"ב בארץ מצרים, ואז אין צורך להגיע בשביל זה להתוקף ד"ויגש אליו יהודה”.

אך מכיון שכל הענינים שבתורה הם אמיתיים ונצחיים (גם קס"ד בתורה²⁶, ובפרט שבנדוד"ד הרי עצם הגשת יהודה אינה קס"ד אלא מציאות בפועל), צריך לומר שהתוקף של יהודה („ויגש אליו יהודה”) אינו רק ענין לפי שעה, אלא שזה פועל חידוש אפילו לגבי תקפו של יוסף בזמן ההוא; ודוקא בכך זה יכול להיות ה„ויאחזו גוי”²⁷. וזה נעשה גם הכנה ל„וודוד עבדי נשיא להם לעולם” לע"ל.

ויש לומר שזה מובן גם ממה שכתוב „ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה”, „לפנות לו מקום ולהורות האיך יתיישב בה”²⁸ - דלכאורה: מכיון שיוסף הנהיג את ארץ מצרים, והוא (ע"פ ציווי פרעה) נתן את „מיטב הארץ” ליעקב ובניו - א"כ מדוע זקוקים ליהודה „לפנות לו מקום ולהורות האיך יתיישב בה”²⁷? ומזה מובן, שדוקא התוקף של

והעלי' של יהודה בהפטורה - „וודוד עבדי נשיא להם לעולם” [ומעין ובדוגמת זה מתבטא הדבר בתוקף של „ויגש אליו יהודה”].

ויש לומר, שהתוקף של „ויגש אליו יהודה” נתן את הכח שאח"כ יוכלו יעקב ובניו לרדת למצרים באופן כזה (שלא רק שהם לא יהיו תחת שליטת מצרים, אלא אדרבה -), „ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד”²³; ויתירה מזו - שזוהי הכנה המביאה למצב של „וודוד עבדי נשיא להם לעולם”, כדלקמן.

ה. הענין דורש עדיין ביאור:

האמור לעיל אודות התוקף של „ויגש אליו יהודה” הרי הי' לפי קס"ד של יהודה שיוסף הוא משנה למלך של אוה"ע, לפני ש„התודע יוסף אל אחיו”. והגם שבנוגע להתוקף של יהודה אין כל נפק"מ (שהרי הוא לא ידע שזהו יוסף) - אך לאחרי שנתגלה שזהו יוסף, הרי לפי אמיתת הענינים, לכאורה כבר לא זקוקים להתוקף של יהודה כדי לפעול „ויאחזו בה גוי”.

ואדרבה: בפשטות הגיע התוקף ד„ויאחזו גוי” ע"י יוסף, ש„וישלחני אלקים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדולה”²⁴. ובזכות יוסף אמר פרעה „טוב כל ארץ מצרים לכם הוא”, וציוה לתת להם אחווה „במיטב הארץ”, ובאופן ד„ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד”.

ועד"ז צריך להבין בנוגע להפטורה:

23 וי"ל, שלכן דוקא „ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה”, „לפנות לו מקום ולהורות האיך יתיישב בה” (פרשתנו מו, כח ובפרש"י. וראה גם ב"ר פרשתנו פ"ח, ג) - ראה לקמן בפנים סעיף ה.

24 פרשתנו מה, ז.

25 ראה (בנדוד"ד) סה"ש תנש"א ח"א ע' 207. וש"נ.

26 נסמן בהערה 23.

27 דלפי פירוש השני (ב, להורות לפניו

גשנה) „לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה”

לפני יוסף, מכיון שבנ"י או היו בגלות פרס ומדי תחת שליטת המלך אחשורוש, "עבדי אחשורוש אנן"³⁰ (לא כבימי חנוכה שהי' בזמן קיום בית שני), ואעפ"כ היתה ההנהגה אצל מרדכי ש, "לא יכרע ולא ישתחוה"³¹, אף ש, "כל עבדי המלך גו' כורעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך"³¹, ומרדכי עמד כך בתוקף אפילו כשעבדי המלך אמרו לו, "מדוע אתה עובר את מצות המלך"³²:

בנוגע למשתה של המלך אחשורוש כתוב במגילת אסתר, "כן יסד המלך גו' לעשות כרצון איש ואיש"³³. אומרת על כך הגמרא³⁴, שהפירוש הוא, "לעשות כרצון מרדכי והמן, מרדכי דכתיב³⁵ איש יהודי, המן דכתיב³⁶ איש צר ואויב".

במדרש³⁷ ישנם על כך שני פירושים:

(א) "אמר לו הקב"ה אני איני יוצא מידי בריותי ואתה מבקש לעשות כרצון איש ואיש, בנוהג שבעולם שני בני אדם מבקשים לישא אשה אחת, יכולה היא להנשא לשניהם? אלא או לזה או לזה, וכן שתי ספינות שהיו עולות בלימן, אחת מבקשת רוח צפונית ואחת מבקשת רוח דרומית, יכולה היא הרוח אחת להנהיג את שתיהן כאחת? אלא או לזה או לזה, למחר שני בני אדם באים לפניך בדין, איש יהודי ואיש צר ואויב, יכול אתה

יהודה בכוחו לפעול זאת.

ויש לומר נקודת הביאור בזה: התוקף של היהודי בעוה"ז ובזמן הגלות (כל המלכויות נקראות על שם מצרים²⁸) גופא יכול להיות בשני אופנים: (א) התוקף שלו הוא רק כפי האפשרי לפי הכללים של חוקי הטבע והנהגת העולם, ועד"ז בזמן הגלות - לפי המדידות וההגבלות של הגלות, חוקי המדינה, וכיו"ב. (ב) הוא עומד לגמרי למעלה מכל עניני העולם ואוה"ע ועאכו"כ של הגלות, ואדרבה - הוא מתנהג עימם בתוקף, ועד שיש בכוחו לשנות גם את חוקי והנהגת המדינה. ויש לומר, שהתוקף של יהודה פועל שהיהודי הוא לא רק מושל ושולט ובעה"ב על אוה"ע בזמן הגלות לפי ה"כללים" של העולם והגלות, (כפי שזה הי' אצל יוסף), אלא באופן שהוא נמצא לגמרי למעלה מזה, כדלקמן.

ו. ויובן זה לפי הביאור באופן הנהגת מרדכי היהודי בזמן המלך אחשורוש - שהוא הי' במצב דומה ליהודה²⁹ בעמדו

(פרש"י עה"פ, מ"ב"ר שם), י"ל שזה דוקא בכחו של יהודה; אבל מהו החירוש של יהודה לגבי יוסף בהפעולה ד, לפנות לו מקום ולהורות הא"ך יתיישב בה"?

(28) ב"ר פט"ז, ד.

(29) ואמרו חז"ל שמרדכי, "מיהודה קאתי" (אמו מיהודה), ולכן נקרא "איש יהודי" (מגילה יב, סע"ב). וגם להדיעה שהי' כולי' מבנימין (שם) יג, ריש ע"א. וראה פי' הר"י"ף לעין יעקב שם), הרי בכל אופן שייך יהודה לבנימין, שהרי מלכות יהודה היתה על שבט יהודה ובנימין (וראה אוה"ת פרשתנו תתקפב, א. מג"א ע' ב'רעג (בהוצאת תש"נ - ע' יג)). וענין זה מודגש גם בפרשתנו - שכל עסקו של יהודה עם יוסף הי' בנוגע לבנימין, ש, עבדך (יהודה) ערב את הנער" (בנימין), ולכן, "ישב נא עבדך תחת הנער" (פרשתנו מד, ל"ב"ג. וראה אוה"ת פרשתנו שם). ונוסף לזה: "יהודי" הוא (גם) על שם הודאה, שהו"ע "יהודה" ע"ש הפעם אודה את הוי"ו" (ויצא כט, לה). וראה תו"א

מג"א צט, א. ספר הליקוטס דא"ח"צ"צ ערך יהודי, וש"נ.

(30) מגילה יד, א.

(31) אסתר ג, ב.

(32) שם, ג.

(33) שם א, ה.

(34) מגילה יב, סע"א.

(35) אסתר ב, ה.

(36) שם ז, ו.

(37) אסתר"ר עה"פ (פ"ב, יד). וראה יל"ש

אסתר רמו תתרמח.

השני במדרש, ה"ו רק בכחו של הקב"ה, והוא יעשה זאת דוקא לע"ל?

ז. ויש לומר הענין בזה: כשמדובר אודות "בנוהג שבעולם" (במנהג העולם הטבעי) - ועד"ז מצד הקב"ה כביכול כפי שהוא מתלבש בהנהגת העולם (שם אלקים)⁴¹ - אכן לא יכולה להיות הנהגה של "לעשות כרצון איש ואיש", "כרצון מרדכי והמן", מכיון שהם שני רצונות הפכיים; משא"כ כשמדובר אודות הקב"ה כפי שהוא למעלה מהנהגת העולם (כפי שזה יתגלה לעתיד לבוא), אזי יכול להיות "לעשות כרצון איש ואיש", שני רצונות הפכיים יחד.

וזהו החילוק בין הפירושים בזה בגמרא ובמדרש: הפירוש הראשון במדרש מדבר כפי שזה "בנוהג שבעולם"; הפירוש השני מדבר כפי שזה מצד הקב"ה בהנהגתו לע"ל; ומשמעות הגמרא יוצא, שגם ב"לעשות כרצון איש ואיש" בזמן אחשוורוש היתה תועלת, מפני שגם בזמן הזה יכול יהודי (ע"י הקשר שלו עם הקב"ה) להתעלות לדרגא של לע"ל שיהי' אצלו "לעשות כרצון איש ואיש", כדלקמן.

ח. והביאור בזה (בפנימיות הענינים): "אחשוורוש" בשרשו בקדושה קאי על הקב"ה כביכול, כמאתו⁴²

לצאת ידי שניהם? אלא שאתה מרומם לזה וצולב לזה". ז.א. שאחשוורוש עשה בכך טעות, מכיון שאין זה שייך לבצע שני הפכים בבת אחת, הן כרצון מרדכי ("איש יהודי") והן כרצון המן ("איש צר ואויב"). "ולכן³⁸ קנתרו הכתוב כי לא יוכל לצאת ידי מרדכי והמן המתנגדים".

(ב) "ר' הונא בשם ר' בנימין בן לוי אמר, לפי שבעוה"ז בזמן שרוח צפונית מנשבת אין רוח דרומית מנשבת. אבל לעתיד לבוא בקיבוץ גליות אמר הקב"ה אני מביא רוח ארגסטיס לעולם ששתי רוחות משמשות בו. מי הוא זה שעושה רצון יראיו זה הקב"ה שכתוב בו³⁹ רצון יראיו יעשה כו". זאת אומרת, "אף³⁸ שיהיו ב' זה לעומת זה יעשה ה' רצון שניהם, והיינו רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע, שאף ששאלת זה מנגדת לזה ישמע ה' לשניהם, משא"כ אחשוורוש שלא יכול לעשות רצון ב' אוהביו המתנגדים, ואע"ג דאמר ב' בני אדם מבקשים לישא שפחה א' וכו', היינו במנהג העולם הטבעי כסתם בני אדם כדקאמר בנוהג שבעולם, אבל ביראי ה' יפיק רצון שניהם כו". ז.א. שהקב"ה (בהנהגתו לע"ל) יתנהג באופן של "לעשות כרצון איש ואיש".

וצריך להבין: מסתימת לשון הגמרא הנ"ל ("כרצון איש ואיש, לעשות כרצון מרדכי והמן", בלי שום שלילה בדבר) משמע שגם מצד אחשוורוש יש מקום להנהגה כזו - ולכאורה איך זה מתאים עם דברי המדרש, מילתא בטעמא (לפי שני הפירושים), שאי אפשר לבצע שני רצונות הפכיים⁴⁰ (ואפילו לפי הפירוש

38 פי' יפה ענף השלם לאסת"ר שם.

39 תהלים קמה, יט.

40 והרי פשטות תוכן הגמרא הוא כמו התוכן במדרש - "לעשות כרצון מרדכי והמן", "שתלה הכתוב כלל ישראל במרדכי והיינו כרצונו שלא

להאכילן ולשתותן דבר איסור דמרדכי גופי' ודאי דלא ה"י נהנה כלל מאותה סעודה, וכן תלה כלל העובדי כוכבים בהמן שרצונו בכל אכילות" (תדא"ג מהרש"א מגילה שם).

41 וזהו מה ש, אמר הקב"ה אני איני יוצא מידי בריותי", היינו אלקות כפי שהיא בהתלבשות בהבריאה ובחוקי הטבע, שעל זה נאמר (נח, כב) "לא ישתור".

42 מדרש הובא במאו"א ע' א אות קפב. וראה גם מחיר יין להרמ"א עה"פ אסתר א, יב"ג, מרקאנטי ויצא כט, י ("באגדה אמרו"). ערכי הכינויים (לבעל סדר הדורות) ערך אחשוורוש.

ממש, אלא כל דבר שאינו קשור ל„ועבדתם את ה' אלקיכם“⁴⁵ (אפילו אם זה אינו היפך השולחן-ערוך), ה"ז נקרא „עבודה זרה“ - „עבודה שורה לו“⁴⁶, הדבר זר ליהודי, מכיון שכל ענינו של יהודי הוא - לעשות רצון אביך שבשמים⁴⁷, כמאחז"ל⁴⁸, „אני לא“⁴⁹ נבראתי אלא⁴⁹ לשמש את קוניי; והיות ש„נבראתי“ הוא כל רגע ורגע של קיום האדם בעולם הזה, הרי מובן שכל פרט מעבודתו בכל רגע צריך להיות „לשמש את קוניי“, כציווי התורה - „כל מעשיך יהיו לשם שמים“⁵⁰, ו„בכל דרכיך דעהו“⁵¹, „כל דוקא, ולא רק, כל מעשיך“ - כל המעשים שלך, אלא גם שכל מעשה בעצמו יהי כל כולו לשם שמים, שהרי אם ישנו דבר נוסף מלבד זה (שימוש את קוניי) - הרי זו „עבודה שורה לו“ (שהרי זהו ההיפך מ„נבראתי“). ועד השלימות בזה - ש„מעשיך“ הם לא רק „לשם שמים“, אלא שב„מעשיך“ ו„דרכיך“ גופא - „דעהו“⁵² ויתירה מזו (- „שמים“ עצמו (ע"ד האכילה והשתי' בשבת, שזוהי גופא מצוה, מצות

אחשורוש זה הקב"ה שאחרית וראשית שלו. ו„כן יסד המלך גו' לעשות כרצון איש ואיש“ קאי על האופן בו הקב"ה קבע את הסדר בעולם, שיש „רצון איש ואיש“ - בחירתו של האדם להתנהג או כרצון מרדכי או כרצון המן, „רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו“⁴³.

אמנם זהו רק בנוגע לעצם המציאות ד„רצון איש ואיש“ (שני רצונות הפכיים, והאדם בוחר באחד מהם). משא"כ „לעשות כרצון איש ואיש“ (לצאת ידי שניהם) לא יכול להתבצע בפועל, כי רצון מרדכי הוא בעניני קדושה ורצון המן הוא בענינים הפכיים, ובמילא לא יתכן ששני הרצונות יתמלאו בשעת מעשה בפועל; או שמתקיים רצון מרדכי או רצון המן.

ובעומק יותר - הסתירה ד„לעשות כרצון איש ואיש“ אינה רק בגלל שבמעשה בפועל אי אפשר לעשות כפי שני הרצונות, אלא יתירה מזה - „רצון מרדכי והמן“ („רצון איש ואיש“) הם שתי גישות שונות לגמרי, שכל אחת שוללת לגמרי, לכאורה, את השני:

רצון מרדכי הוא הנהגה באופן ד„לא יכרע ולא ישתחוה“³¹, כדברי חז"ל⁴⁴ על מה שמרדכי נקרא „יהודי“³⁵ - „על שם שכפר בעז", שכל הכופר בעז" נקרא יהודי, ולכן נקרא כל יהודי בשם „יהודי“, מפני שהיהדות מתבטאת בכך שהוא „כופר בעז“, „לא יכרע ולא ישתחוה“.

וידוע, שזה כולל לא רק „עבודה זרה“

(45) משפטים כג, כה.

(46) ראה ב"ב קי, א: הוא סבר לעז"מ, ממש, ולא היא, אלא עז"מ עבודה שורה לו (הוא חשוב והמלאכה נמבזה ומכוערת אלא שאין בה איסור - רשב"ם). - וראה סה"ש תנשא ח"א ע' 372.

(47) אבות פ"ה מ"ב.

(48) משנה וברייתא סוף קידושין.

(49) גירסת הש"ס כת"י (אוסף כתבי-היד של תלמוד הבבלי, ירושלים תשכ"ד) במשנה וברייתא הנ"ל. וכן הובא במלאכת שלמה למשנה שם. ובכ"מ. וראה גם יל"ש ירמ' רמז רעו.

(50) אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דיעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א.

(51) משלי ג, ו. וראה רמב"ם וטושו"ע שם.

שו"ע אדה"ו או"ח סקנ"ו ס"ב.

(52) ראה לקו"ש ח"ג ע' 907. שם ע' 932. ח"י

ע' 104 ואילך. ובכ"מ.

(43) רמב"ם הל' תשובה רפ"ה.

(44) מגילה יג, ריש ע"א.

עונג שבת⁵³).

הנהגה המדודה לפי מנהגו של עולם
(כשאינו סותר לתומ"צ).

אעפ"כ, זהו החידוש, שכאשר קשורים עם הקב"ה כפי שהוא למעלה מהנהגת העולם, יש בכח לחבר שני הפכים: גם כפי שנמצאים בעולם ובגלות, יהי' "לא יכרע ולא ישתחוה", כיון שנמצאים לגמרי למעלה מזה.

ט. עפ"ז יובנו דברי המדרש: שני הפירושים במדרש מבטאים שתי דרכים של היהודי בעבודתו בזמן הגלות:

מכיון שהקב"ה שלח את היהודי לעולם הזה, ושם גופא - בגלות, תחת שליטת המלך אחשורוש, וזהו דין בתורה ש"דינא דמלכותא דינא" - אפשר לכאורה לחשוב (כרצון המן) שבעניני העולם (לא בענינים הקשורים לתומ"צ) לא שייך שבת אחת יהיו שני ההפכים של "כרצון איש ואיש" (רצון מרדכי והמן), שיהד עם זה ש"עבדי אחשורוש אנן" בגלות, תהי' אצלו ההנהגה ד"לא יכרע ולא ישתחוה" להנהגת העולם, שכן ממה-נפשך: אם הקב"ה שלח את היהודי בגלות, זאת אומרת שמוגבלים במשהו בהנהגת הטבע ותוקי המדינה (כרצון המן), ואם לא נמצאים בגלות, שאז מתנהגים "כרצון מרדכי" באופן ד"לא יכרע ולא ישתחוה", הרי לא שייך לומר שישנו כאן "רצון המן".

בנוגע לחיובים שיש ליהודי בקיום התומ"צ ע"פ השולחן ערוך - הרי מובן ופשוט, שעל זה אף אחד אינו בעה"ב על היהודי (אפילו בזמן הגלות); אבל בנוגע לעניני רשות ועניני העולם ("מעשיך" ו"דרכיך") - איך יתכן שהוא יתנהג הן כרצון המן ע"פ הנהגת הטבע לפי מנהג העולם (ואם לא הרי הוא "עובר את מצות המלך"), והן כרצון מרדכי ש"לא יכרע ולא ישתחוה".

ובזה מתבטא רצון מרדכי, ש"לא יכרע ולא ישתחוה" לשום דבר בעולם (אפילו דבר המותר ע"פ שו"ע), מכיון שכל דבר שאינו עבודת השם הוא "עבודה שורה לו".

לעומת זאת, רצון המן הוא - עבודה זרה, לא רק ע"ז ממש ר"ל, אלא כל עבודה שורה לו (עבור היהודי), מכיון שאינה עבודת השם. וטענתו היא: מכיון שנמצאים בעולם הזה ובגלות, הרי נתונים לחוקי והגבלות הנהגת הטבע (שאותם ברא הקב"ה), ולכן צריך להתחשב בזה, עכ"פ בנוגע לדברי רשות ועניני העולם.

ונמצא, ש"לעשות כרצון איש ואיש" (כרצון מרדכי והמן) היא סתירה מיני' ובי': כשהיהודי נמצא בעולם הזה, ובוה גופא - בזמן הגלות ("אכתי עבדי אחשורוש אנן"), שם יש לו כמה הגבלות מצד הנהגת הטבע והעולם ותוקי המדינה ("דינא דמלכותא דינא"⁵⁴, הגבלות מנהגי המדינה⁵⁵ וכו' כשאינם בסתירה לקיום התומ"צ), שהם מכריחים אותו (ע"פ רצון ה' וע"פ תורה) להתנהג באופן מסויים - אזי לא יתכן הקיום של "כרצון איש ואיש", שהרי "רצון מרדכי" ("לא יכרע ולא ישתחוה", שכן כל דבר חוץ מעבודת השם הוא "עבודה זרה") לכאורה שולל לא רק את קיום רצון המן בפועל, אלא את כל הגישה שצריך להתחשב במנהגו של עולם. ולאידך, אם מתחשבים בכך שהקב"ה שלח את בני' בגלות, צריכה אז לכאורה ההנהגה להיות "כרצון המן",

53) שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס רמב.

54) גיטין י, ב. וש"נ.

55) ראה גם סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 174-6

(לעיל ע' 124-6). וש"נ.

בין הדורות, שברוב הדורות היו כמה הגבלות מן החוץ, גזירת המלכות וכיו"ב, שלא איפשרו שיהודי יוכל לעמוד לגמרי למעלה מהגלות, משא"כ בדורנו זה הרי זה תלוי רק ברצונו של היהודי, כדלקמן].

י. עפ"ז יובן גם החידוש של יהודה ("ויגש אליו יהודה") לגבי יוסף:

אע"פ שיוסף הצדיק הי' "השליט על הארץ", שזה מורה על כך שהיהודי הוא בעה"ב על העולם ואוה"ע סביבו - הרי: (א) הוא הועמד לכך ע"י פרעה מלך מצרים, זא. שזה קשור עם גזירת המלך וחוקי המדינה, ו(ב) באופן שלאחרי המינוי הרי "רק הכסא אגדל ממך"⁵⁷. שזה מראה שיוסף עדיין קשור בדקות עם ההגבלות דעולם ומצרים⁵⁸.

משא"כ התוקף ד"ויגש אליו יהודה" התבטא בכך שהוא ניגש ליוסף בלי קבלת רשות תחלה (כנ"ל), ופעל עליו (ש, ולא יכול יוסף להתאפק גו"¹⁶), שזה מראה על התוקף שאינו מתחשב עם הנהגת המדינה ומנהגו של עולם כו"⁵⁹. זאת אומרת - חיבור של שני הפכים ("כרצון איש ואיש": יחד עם זה שיהודה ידע שהוא זקוק ליוסף (כדי לשחרר את בנימין), ועד שאמר לו "כמון כפרעה" [שלאכן יש בכוחו

אומר המדרש, שבמה דברים אמורים שישנה סתירה בין "רצון איש ואיש" - כאשר מדובר "בנוהג שבעולם"; אבל מצד הקב"ה (כפי שהוא למעלה מהנהגת הטבע) יכולים להתבצע שני הדברים: שיהודי יימצא בעולם ובגלות ("עבדי דאחשורוש"), וביחד עם זה יהי' לגמרי למעלה מכל עניני העולם והגלות, "לא יכרע ולא ישתחוה", ועד שהוא יפעל גם על מלך אוה"ע ה"שולט" עליו.

וזהו הפירוש בסתימת לשון הגמרא, "לעשות כרצון איש ואיש, לעשות כרצון מרדכי והמן" (והגמ' אינה מבטלת את זה), מכיון שעיי"ז שמרדכי היהודי עמד בשלימות הביטול להקב"ה, "לא יכרע ולא ישתחוה", "כופר בע"ז", הרי זה קישר אותו עם התוקף של הקב"ה (שלמעלה מהנהגת העולם), שזה נותן את הכח שבהיותו בגלות פרס תחת המלך אחשורוש תהי' תכלית השלימות ד"לא יכרע ולא ישתחוה", ועד שזה פועל גם את ביטול גזירת המן, ועליית מרדכי להיות "משנה למלך"⁶⁰.

וזאת מוסר הקב"ה לרצונו של היהודי - שאפילו בהמצאו בגלות, יש לו את הברירה להתנהג "כרצון איש ואיש": שהוא עומד בתוקף רק כפי המוכרח לקיום התומ"צ בפועל, אבל בכל הענינים האחרים מרגיש הוא כאילו הוא נתון להגבלות הטבע ומנהגו של עולם כו', "עבודה שורה לו" (כרצון המן ר"ל); או שיתנהג "כרצון מרדכי", שבכל הענינים עומד הוא למעלה מהעולם ולמעלה מהגלות (בהיותו קשור להקב"ה), ולכן אצלו "לא יכרע ולא ישתחוה" לכל הענינים שאינם עבודת השם. ואין הדבר תלוי אלא ברצונו. [אבל, בזה ישנו חילוק

(57) מקץ מא, מ.

(58) וראה שיחת ש"פ ויגש תש"נ (ספר השיחות ה'תש"נ ח"א ע' 218 ואילך), שמצד דרגתו של יוסף (תלמוד) שייך הענין הדין קבלת עול בשלימות בדקות דדקות, ולכן "רק אדמת הכהנים לא קנה" (פרשתנו מז, כב), ודוקא ע"י יהודה נעשה הכח לברר גם "אדמת כהנים", עיי"ש.

(59) ובפרטיות י"ל, שאצל יהודה היתה מעלה גם לגבי מרדכי, כי אחשורוש מינה את מרדכי להיות יועצו ואח"כ משנה למלך, משא"כ "ויגש אליו יהודה" הי' בתקופו ובכח עצמו (בלי רשות מיוסף). ובפרט זה הרי מרדכי הוא בדומה ליוסף - שנתמנה ע"י פרעה להיות משנה למלך.

(60) ראה לקמן הערה 59.

הודאה לה⁶⁶) עם הקב"ה שלמעלה מהנהגת העולם (כפי שזה יתגלה לע"ל) – זוהי ההכנה הנותנת את הכח להבאת הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יתגלה בתכלית השלימות בכל העולם כולו התוקף ד, "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", הקשור לשלימות התוקף של הקב"ה (שיש בכחו לפעול, "רצון יראיו יעשה", החיבור של רצונות הפכיים), כך שזה פועל גם על כל האומות, "וידעו הגוים כי אני ה'⁶⁷", וכפס"ד הרמב"ם⁶⁸ שמלך המשיח "ילחם מלחמת ה' כו' ונצח כל האומות שסביביו", ופועל ש, "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד"⁶⁹.

וכמבואר בכ"מ⁷⁰, שהכח להגילוי של "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (מעלת יהודה) בא מכך שקודם ה' "ויגש אליו יהודה", שיהודה מקבל ההשפעה מיוסף, ועי"ז מתגלית המעלה של יהודה, "ודוד עבדי נשיא להם לעולם". ועי"ד הענין של סמיכת גאולה לתפלה⁷¹, שפועל שגם בתפלה (מלכות, יהודה) נמשך ענין הגאולה (מיוסף, יסוד), עד שנעשית "גאולה אריכתא"⁷², שמלכות עצמה

(של יוסף) למלא את בקשת יהודה, וגם – שבוה שלל יהודה שיוסף ישלח אותו לפרעה עם הטענה, "הכסא אגדל ממך", הרי הוא התנהג עם כל ה, "ברייטקייט" (התוקף ורוחב הלב) (כאילו אינו זקוק ליוסף) ו, "ויגש אליו יהודה" עם תוקף וכו'!

ולכן דוקא אחרי "ויגש אליו יהודה" קיבלו את הכח – בסיועו של יוסף – שיהי, "וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן", "מיטב הארץ", שאע"פ שנמצאים בארץ מצרים, מלשון מיצרים וגבולים⁶⁰, תחת מלכותו של פרעה, הרי נעשה שם "וישב ישראל", באופן של ישיבה אמיתית, ויתירה מזו – "ויאתו בה", הם מקבלים שם אחוה⁶¹ (ובאופן של אחוה⁶²), שזה מורה על (אחיוה בתוקף באופן שהם נעשים שם בעה"ב, עד ש, "ויפרו וירבו מאד", באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

וזה מביא אח"כ מיד ל, "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"⁶³, שבמצרים יש לו חיים טובים⁶⁴ (שבע עשרה בגימטריא טובים⁶⁵) וחיים אמיתיים ברוחניות ובגשמיות.

יא. בזה תובן גם השייכות של "ויגש אליו יהודה" עם "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (שבהפטורה):

התוקף של הגשת יהודה ליוסף – שבא ע"י הקשר שלו (ע"י יהודה מלשון)

66 ראה לעיל הערה 29.

67 יחזקאל לו, כג – סיום הפטורת פרשתנו.

68 הל' מלכים ספ"א.

69 צפני"ג, ט.

70 תו"א פרשתנו מד, א"ב. תו"ח שם צג, א

ואילך. דרושים שבהערה הבאה.

71 כדאי' בוהר ריש פרשתנו (רה, ב) דוה"ע

"ויגש אליו יהודה". וראה ד"ה ענין הגשת יהודה ליוסף תרכ"ט (ע' יג ואילך). ד"ה ויגש תרס"ו (המשך תרס"ו ע' קיט ואילך), תרס"ח (שם ע' תפז ואילך), תרע"ה (המשך תער"ב ח"ב ס"ע תשצד ואילך). ועוד. וראה גם ד"ה הנ"ל תשל"ו (סה"מ מלוקט ח"ד ע' קיז ואילך), תשכ"ה (שם ח"ה ע' קכח ואילך).

72 ברכות ד, ב. שם ט, ב.

60 ראה תו"א וראא נו, ב ואילך. בשלח סד,

א"ב. יתרו עא, ג ואילך. ובכ"מ.

61 כפרש"י עה"פ.

62 כפי' מדרש תדשא פ"ז. וכ"ה בכמה דפוסי

רש"י. וראה בארוכה לקו"ש חט"ו ע' 405 ואילך.

63 ר"פ ויחי.

64 ראה בעה"ט שם. ועוד.

65 ל"ת וספר הליקוטים להארז"ל ר"פ ויחי.

חופשיים להתנהג כרצונם, אלא יתירה מזו – הממשלות של אוה"ע מסייעות בזה: ונוסף לזה שבנ"י יכולים להתנהג בדרך התומ"צ ב' אמות הפרטיות שלהם – רואים גם בפועל, שבשנים האחרונות נעשה יותר ויותר קל לפעול את ה"ויאחזו בה" בכל מקום ומקום בכל קצוי תבל, מכיון שהעולם – לא רק יהודים אלא אף אוה"ע – הוא כלי לקבל ענינים של יהדות, תורה ומצוות, ובנוגע לאוה"ע – שבע מצוות בני נח.⁷⁵

ועד – כפי שדברו ועוררו כמה פעמים לאחרונה – שע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כבר סיימו את כל ההכנות לגאולה, וכעת צריכים רק להמשיך את הגאולה בפועל בגשמיות וחומריות העולם (חומריות שנעשית לגשמיות), בגלוי לעיני בשר.

[כיון שמבלי הבט על תוקף העבודה של בני"ג בלוח, ואפילו כפי שהם נמצאים בגלות במצב של גאולה רוחנית, הרי עדיין אין זו השלימות של הגאולה בפשטות, בגלוי ממש בעוה"ז הגשמי, ישנם עדיין כל ההגבלות דגלות, "בנים שגלו מעל שולחן אביהם"⁷⁶, כולל – זה שבנ"י הינם בתקופה זו כ"עגונה" ר"ל, שבעלה (הקב"ה) הלך למדינת הים⁷⁷ לאחר האירוסין⁷⁸ (ביצ"מ⁷⁹), עד שיהיו

נעשית "המלאך"⁷³ הגואל⁷⁴. וע"פ הנ"ל יש להוסיף בזה, שב"ויגש אליו יהודה" מודגש – נוסף להביטול והקבלה של יוסף – גם ובעיקר התוקף של יהודה (מצד מעלתו על יוסף), ומה שהוא זקוק אליו ה"ז רק כדי לגלות את תקפו בשלימות, כפי שיהי' לע"ל.

יב. ע"פ הנ"ל יובן ג"כ הלימוד וההוראה מ"ויגש אליו יהודה" בנוגע לדורנו ותקופתנו, בעמדנו מיד לפני הגאולה האמיתית והשלימה:

למרות התוקף של יהודה בזמנו ומרדכי בזמנו ושל צדיקים ויהודים בכל הדורות – היו בכל הדורות הגבלות מבחוק, מצד אוה"ע וגזירותיהם על ישראל ר"ל היל"ת, שלא תמיד איפשרו להם להתנהג עם כל התוקף והבעה"ביתיות.

משא"כ בדורנו זה ובזמננו זה, רואים בפועל שלא קיימים הבלבולים שבעבר, ואוה"ע מאפשרים ליהודים להתנהג כרצונם, ולכן אין הדבר תלוי אלא ברצונם של בני ישראל, שיהי' "ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד", כפי שנהוג בפועל בכו"כ מקומות, עם כל התוקף וה"בריטיקייט" (רוחב-הלב),

הן במדינה זו (ארצות הברית), מלכות של חסד, המאפשרת ליהודים להתנהג כפי החלטתם ברצונם, ועד"ז בכו"כ מדינות בעולם. ובשנים האחרונות רואים כיצד גם במדינות שהיו קודם כמה הגבלות כו', נתבטלו הגבלות אלו, וכמדובר כמ"פ.

ואדרבה: לא זו בלבד שהיהודים

75) כפס"ד הרמב"ם הלי' מלכים פ"ח ה"י.

76) ברכות ג, סע"א.

77) תענית כ, א. סנהדרין קד, סע"א. אי"כ עה"פ (איכה א, א) היתה כאלמנה. וח"ב קכב, א. וראה סידור (עם דא"ה) נח, ב ואילך. אוה"ת נ"ך (כרך ב') ע' א'מו ואילך.

78) שמו"ר ספס"ו.

79) והרי מזכירין יצ"מ בכל יום – ביום ובלילה (ברכות יב, ב במשנה. רמב"ם הלי' ברכות פ"א ה"ג. שו"ע אדה"ו או"ח סס"ו ס"א).

73) ויחי מח, טז.

74) ראה אוה"ת ויחי שנו, ב. תשא ע' א'תתעו"ח. שלח ע' תריד.

גופא מביא את ה, ודוד עבדי נשיא להם לעולם".

יג. הענין ד, ויגש אליו יהודה" (התוקף והבעה"ביתיות של בני" על העולם) בדורנו זה מודגש גם ביום ה' טבת (שהי' ביום החמישי, "קמי שבתא"⁸³, ושבת זו, ז' טבת, היא בתוך הג' ימים מה' טבת):

יום זה קשור לשחרור ו, פדיון שבויים" של הספרים והכתבים של רבותינו נשיאינו, באופן שהי' לכך ההסכם המלא והסיוע (ממשפטי) אוה"ע, לעיני כל העמים (בבית המשפט הפדרלי).

אך ישנם עדיין ספרים⁸⁴ וכתבי יד של כ"ק מו"ח אדמו"ר ושל אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע הנמצאים בשבי" במדינה ההיא ועדיין לא הוחזרו למקומם, אע"פ שגם בנוגע אליהם כבר היתה פקודת המלכות, גם של אוה"ע, שישחררו אותם.

ומקשרים זאת גם עם העובדה שבימים האחרונים התבטלה עיר הבירה של המדינה ההיא, ועד שהעבירו אותה לעיר אחרת, ע"פ כתובת ותחיתת החוקים ומשפטים של המדינה ההיא (שככיו"ב דינא⁸⁵ דמלכותא דינא).

(83) פסחים קו, סע"א.

(84) ספרי קודש, וגם (להבדיל) ספרי חול שמיטעיים לספרי קודש, ועד מסוג דבבחי" דע מה שתשיב לאפיקורס" (אבות פ"ד מ"ד) וכיו"ב (ראה גם שיחת ש"פ ויגש תשמ"ח - ספר השיחות תשמ"ח ח"א ס"ע 192 ואילך).

(85) ההיפך בתכלית מהמצב בזמן אדה"ז, שנתקיים רצונו בנצחון מדינת רוס" נגד צרפת (מפני המעלה שע"ז ביר"ש כו' של בני"ז), ובדורנו זה החידוש - שגם מדינת צרפת נעשתה מקום תורה ויר"ש והפצת היהדות והמעניות חוצה (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 176 (לעיל ע' 126) ואילך), ועתה - נעשית המהפכה והנפילה של מדינת רוס"י, בשינוי עיר הבירה וכו'.

הנישואין⁸⁷ בגאולה האמתית והשלימה⁸⁰].

היום צריך רק לפתוח את העיניים, ואזי יראו איך שכל העולם תובע שכל יהודי יהי' כבר בהמעמד ומצב דגאולה האמתית והשלימה.

ויש לומר, שזה גופא הוא הטעם לכך שרואים כיום איך שיהודים יכולים לעמוד בעניני היהודים עם כל התוקף והבעה"ביתיות גם על אוה"ע - ואין הדבר תלוי אלא ברצונם - דכיון שעומדים מיד לפני הגאולה, שבה יתגלה בפועל כיצד, ודוד עבדי נשיא להם לעולם", וידעו הגוים כי אני ה" - לכן זה משתקף בפועל במצב של דורנו, כהכנה המוליקה ישירות לגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ולהוסיף, שזה מרומז גם ב, ויגש אליו יהודה", שיחד עם הסיוע של תוקף העבודה של יוסף שבדורנו - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יש גם את ה, ויגש אליו יהודה", משיח שיבוא בקרוב ממש, ודוד עבדי נשיא להם לעולם", שבא בסיוע ונתינת כח מיוסף (שבדורנו), כמוך כפרעה", (פרעה דקדושה) ד, אתפרעו ואתגליין מיני' כל נהורין"⁸¹.

מכך מובן גם הלימוד מזה לדורנו: עי"ז שמתנהגים באופן ד, ויגש אליו יהודה", שמראים בעניני יהדות את התוקף והבעה"ביתיות בהיותו יהודי, ש, שבביל ישראל" נברא העולם⁸², ה"ז

(80) והרי ידוע גודל ההשתדלות של רבני ישראל בהיתר עגונות, אשר שבביל זה מחפשים כל היתר האפשרי, ומקילים בזה וכו', ובלשון הש"ס (גישין ג, ריש ע"א. וש"נ), משום עיגונא אקילו בה רבנן. ומה מובן במכש"כ וק"ו בנוגע להעיון ר"ל דכל בני" שבזמן הגלות.

(81) זח"א ר"י, א.

(82) פרש"י ר"פ בראשית. ובכ"מ.

ההוצאה לאור של הספר מקבלים אותו המנויים תיכף ומיד.

כמו"כ ראוי ונכון הדבר לנצל את מנהג ישראל, לתת ספרי קודש הנדפסים כמתנה לאחרים, כולל ילדים קטנים, לקראת שמחה שלהם או לפני חג וכיו"ב. יד. ויהי רצון, שעל ידי זה שכאור"א ירחיב את פעולותיו בקבלת ספרים חדשים - זה יזרו עוד יותר את הקיום בפועל ד, ויגש אליו יהודה" בפדיון שבויים של בנימין - שכל הספרים והכתבים של רבותינו נשיאינו חוזרים למקומם האמיתי, "בית רבינו שבבבל"⁹¹, "770" בגימטריא, "פרצת"⁹², ושם יצטרפו לכל הספרים והכתבים של רבותינו נשיאינו.

והתיכף ומיד ממש יביא פדיון שבויים זה עמו את הפדיון שבויים של כל ניצוצי הקדושה בעולם⁹³,

והתיכף ומיד ממש ממש, הולכים כל היהודים, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁹⁴, ו"כספם וזהבם אתם"⁹⁵, כולל כל הספרים והכתבים שלהם - לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לביהמ"ק השלישי, לקדש הקדשים, שבו נמצאת אבן השתיי' בלי שינוי מזמן בריאת העולם⁹⁶,

וכל זה תיכף ומיד ממש.

מה יוכל כאור"א לעשות בפועל כדי לזרו את הפדיון וההשבה של הספרים והכתבים?

התשובה לכך פשוטה: ע"ז שכל אחד ואחת, אנשים נשים וטף, יעשה ענין דוגמתו - ע"י שיביא לביתו ולספרייתו וכיו"ב, ספרי (וכתבי) קודש חדשים בדברי תורה, בהוספה על הספרים שיש לו מקודם ב, בית מלא ספרים⁹⁶ שלו.

וכיום ה"ז דבר קל לביצוע, מכיון שבכל שבוע נדפסים ענינים חדשים בתורה, הן כאלו הנדפסים שוב, ועוד ועיקר - חדשים, במילא ה"ז דבר קל לקנות את הספרים, וכך להוסיף עוד ועוד בקבלת ובקניית ספרים.

[כפי שידועה ההסברה מנשיא דורנו בזה שספר צריך לעלות כסף (ועד שהוא הורה להדפיס את המחיר ע"ג כמה קונטרסים, ובטעם הדבר הוא הסביר⁸⁷), משום שבעולם, מלשון העלם והסתרה⁸⁸, הרי דבר חשוב עולה כסף, ויסודו במאחז"ל⁸⁹ - "אסיא דמגן במגן, מגן שוה", ועאכו"כ שכן צריך להיות בנוגע לדברי תורה, שתורה מביאה רפואה לעולם⁹⁰].

וכל הזריו הרי זה משובה - שיתחילו לקבל את ההחלטות בזה כבר עתה, ולקיים זאת בהקדם האפשרי, כולל ע"י עשיית הזמנה מראש (ולכן לשלם) על מינוי לקבלת ספרים חדשים שיוצאים לאור אח"כ (בלשון הידוע הנדפס בכמה ספרים - "פרענומערנאנטן"), ובשעת

(86) לשון תז"ל - תנחומא קרח ב.

(87) ראה גם שיחת י"ד שבט תשי"ב. ש"פ תבוא תשמ"ה.

(88) לקו"ת שלה לו, ד. ובכ"מ.

(89) ב"ק פה, סע"א.

(90) ראה עירובין נד, א. ועוד.

(91) מגילה כט, א. וראה סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 465 (לקמן ע' 399) ואילך.

(92) ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 164 (לעיל ע' 114). ע' 182-3 (לעיל ע' 131-2).

(93) ראה שיחת ה' טבת - סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 210 (לעיל ע' 158).

(94) בא י, ט.

(95) ישע"י ס, ט.

(96) ראה יומא נד, ב.

לזכות

הוד כבוד קדושת

אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח שי' לעולם ועד

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים

בלי הפסק בינתיים

ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,

חסידיו ומכלל ישראל,

וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,

ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א

קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,

והעיקר תיכף ומיד ממש

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ועד התמימים להפצת ה"דבר מלכות"

1347-225-1928